పరిజ్ఞానం

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

చిన్నప్పటి నుంచి కలెక్టర్ కావాలనుకుని ఎంతో కష్టించి చదువుకున్న అత్యుత్తమ విద్యార్థి పాండురంగ. జిల్లా కలెక్టర్‌కు అర్హులైన అభ్యర్థులపై ఓ రిపోర్టు ఇవ్వాల్సిందిగా ఆ ఏరియా పోలీస్ అధికారికి ఓరోజు ఉత్తరం వచ్చింది. తమ కుటుంబ గతచరిత్ర తన భవిష్యత్తుపై చీకటి కమ్మేస్తుందని పాండురంగ భయపడ్డాడు. అంతలోనే అనూహ్యంగా ఓ నేరంలో చిక్కుకున్న అతడు మూడేళ్లపాటు జైలు పాలయ్యాడు. ఇంతకీ పాండురంగ ఎందుకు జైలుకెళ్లాడు? అతడి కుటుంబ చరిత్ర ఎలాంటిది? జైలునుండి విడుదలైన పాండు జీవితం ఎలాంటి మలుపులు తిరిగింది? ఆద్యంతం ఉత్కంఠగా చదివించే పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ నవల **పులిజూదం** చతుర నూతన సంవత్సర కానుక!

ఉరుములు, మెరుపులతో వాన మొదలయింది.

జైలు గదిలో ఒకమూల ముడుచుకుని పడుకున్న పాండురంగకి హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది.

బద్ధకంగా మరొక పక్కకు తిరిగి పడుకున్నాడు. అతని గదిలోని మరొక ఖైదీ పెడుతున్న గురక గట్టిగా వినిపిస్తోంది. చెవి దగ్గర చేరిన దోమలు రొద పెడుతున్నాయి. వాటిని తోలటానికి గట్టిగా చేతిని విదిలించాడు. పక్కకి పోయినట్లే పోయి క్షణాల్లోనే మరలా ప్రత్యక్షం అయ్యాయి అవి.

ఇక తనకు నిద్ర పట్టదని అతనికి అర్ధమయింది. తెల్లవారటానికి ఇంకా చాలా సమయం ఉంది.

నెమ్మదిగా లేచి సెల్ తలుపు దగ్గరకు వచ్చి, ఇనుప చువ్వల మధ్య నుండి బయటకు చూస్తూ కింద కూర్చున్నాడు.

కారిడార్లో కాపలా కాస్తూ అటూ ఇటూ తిరుగుతున్న సెంట్రీ బూట్ల చప్పుడు క్రమక్రమంగా దగ్గరయింది.

అతను మెలకువతో ఉండటం చూసి ఆగాడు సెంట్రీ.

సెల్ లోపల ఉన్న పాండుని పరీక్షగా చూశాడు.

అతని వయసు పాతిక సంవత్సరాలు ఉండవచ్చు. కళ్ళు చురుగ్గా, తీక్షణంగా చూస్తున్నాయి. బిరుసుగా ఉన్న జుట్టు వంకీలు తిరిగి ఉంది. ముక్కు తిన్నగా, గడ్డం దృఢంగా ఉండి చూడగానే ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాడు.

“ఏంటీ... నిద్ర పట్టటం లేదా? ” పలుకరించటానికి ఏదో ఒకటి మాట్లాడాలన్నట్లు అడిగాడు సెంట్రీ.

సమాధానంగా చిన్నగా నవ్వాడు పాండు.

“జైలుకు వచ్చి రెండేళ్ళు కావటంలా? ... ఇంకా జైలు జీవితం అలవాటు కాకపోతే ఎలా? ” కొద్దిగా సానుభూతి మిళితమయిన స్వరంతో అడిగాడు.

“నా సంపాదన మొత్తం లాక్కుని సర్దుకుపొమ్మంటే.. పోనీలెమ్మని సరిపెట్టుకోవచ్చు! నా జీవితం నుండి ముఖ్యమయిన మూడేళ్ల కాలాన్ని లాక్కుని సరిపెట్టుకోమంటే ఎలా సర్దుకుపోవాలో ఇంకా అర్ధం కాలేదు”

ఏమి చెప్పాలో అర్ధం కాలేదు సెంట్రీకి. తరువాత కూడబలుక్కున్నట్లు చెప్పాడు. “మొదట్లో అందరికీ అలాగే ఉంటుంది. కానీ... అలువాటుపడిపోతారు. ఆఖరికి యావజ్జీవ శిక్షపడిన ఖైదీ కూడా ఇక్కడి పరిస్థితులతో సహజీవనం చెయ్యటం నేర్చుకుంటాడు. ఎవరైనా జోక్ చెప్తే నవ్వుతాడు. ఎవరికైనా బాధకలిగితే, తను కూడా పంచుకోవాలని చూస్తాడు. అంతే కానీ... అర్ధరాత్రి నిద్రలేచి శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చోడు. అదికూడా.. విడుదల సమయం దగ్గర పడుతున్నపుడు...”

బయట జల్లు పెద్దదయింది. చినుకులు గాలిధాటికి లోపల వరకు వస్తున్నాయి. తడవకుండా ఉండటానికి ఇంకాస్త సెల్ వైపు జరిగాడు సెంట్రీ.

జేబులో నుండి సిగరెట్ తీసి వెలిగించి... మరొక సిగరెట్ పాండు వైపు చాపాడు, ఆఫర్ చేస్తున్నట్లు.

వద్దనట్లు తల అడ్డంగా ఊపాడు పాండు.

“నిన్ను చూస్తుంటే జాలి వేస్తుంది. చదువుకున్న వాడిలాగా ఉన్నావ్.. ఏం చదువుకున్నావేమిటి? ”

“పెద్దగా ఏమీ చదవలేదు..” ముక్తసరిగా సమాధానం చెప్పి ఊరుకున్నాడు.

పదిగంటలు డ్యూటీ చేసి, ఇంటికి వెళ్లి పెళ్ళాం వండిన వేడి వేడి పకోడీలు ఊదుకుంటూ తినటానికి ఎదురు చూస్తున్న ఆ

సెంట్రీకి.. తనతో చేస్తున్న సంభాషణ కూడా కాలక్షేపం పకోడీలకంటే ప్రత్యేక మైనదేమీకాదని అతనికి తెలుసు. అందుకే అంతకంటే ఏమీ చెప్పలేదు.

"ఇంతకీ.. ఏమి నేరం చేశావేమిటి? " అని అడిగి మరలా తనే, "మూడేళ్ళ శిక్ష పడిందంటే, ఏదో పెద్దనేరమే అయి ఉంటుంది!" అంటూ తీర్మానించాడు.

తలెత్తి సెంట్రీవైపు చూశాడు పాండు.

సిగరెట్ పొగని రింగులు రింగులుగా ..కురుస్తున్న వానలోకి వదులుతున్న సెంట్రీ కూడా అప్పుడే యథాలాపంగా అతని కళ్ళలోకి చూశాడు. అప్పటి వరకూ సెల్ కి దగ్గరగా ఉన్న సెంట్రీ అనియంత్రితంగా కొద్దిగా దూరం జరిగాడు.. ఆ కళ్ళ లోని తీక్షణతకి.

"ఏంటా చూపు? సమాధానం చెప్ప కుండా? .." తెచ్చిపెట్టుకున్న కోపం ప్రదర్శిస్తూ అన్నాడు సెంట్రీ.

"నాకు తెలియదు..."

"తెలియదా? " చేతిలో ఉన్న సిగరెట్ ఆఖరి దమ్ములాగి వానలోకి విసిరివేస్తూ కోపంగా అన్నాడు. "ఇష్టం లేకపోతే చెప్పకు. అంతేకానీ... నువ్వు చేసిన నేరం నీకే తెలియదంటే విని నమ్మటానికి నేనేమన్నా వెర్రి వెధవనా..." అంటూ డ్యూటీ కొనసాగించటానికి ముందుకు సాగిపోయాడు.

నిజమే! ఎవరూ నమ్మరు. తనెందుకు అక్కడ ఉన్నాడో తనకే తెలియదంటే హాస్యాస్పదంగానే ఉంటుంది. కానీ.. అది నిజం!.. అదే నిజం!! అనుకున్నాడు పాండురంగ.

నిజం అన్నది చాలా చిత్రమైనది. మనం చెప్పేది నిజమా, కాదా అన్నది... మన మాటలలోని నిజాయతీ మీద కంటే, మనమీద ఎదుటి వ్యక్తికి ఉన్న నిబద్ధత మీద ఎక్కువ ఆధారపడి ఉంటుంది.

పాండురంగ బాల్యం ఈ సత్యం తెలియటంతోనే మొదలయింది.

★ ★ ★

'నేను దొంగతనం చెయ్యలేదూ..' అని ఎంత మొత్తుకున్నా అతని ఊరిలోనివారి మాట ఏ పోలీసూ నమ్మేవాడు కాదు.

పెద్ద పెద్ద దొంగతనాలు చేసే వారినందరిని కొన్ని కొన్ని సెటిల్‌మెంట్లు అనబడే క్యాంపుల్లో ఒక్కచోటే చేర్చటం ద్వారా వారి కదలికలు కనిపెట్టటం, వారి మీద నిఘా పెట్టటం తేలిక. అందుకే... ఆనాటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం అలాంటి సెటిల్‌మెంటులను దేశంలో అక్కడక్కడా ఏర్పరిచింది. అవే ఇపుడు ఊర్లుగా మారాయి. అలాంటి ఊర్లు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అక్కడక్కడా ఉన్నాయి. అందులో పాండురంగ ఊరు కూడా ఒకటి.

ఎక్కడ ఏ పెద్ద దొంగతనం జరిగినా... ఇప్పటికీ ఇలాంటి ఊర్ల ప్రస్తావన అటు పోలీసు వర్గాల్లోనూ, ఇటూ రాష్ట్ర ప్రజల్లోనూ చర్చకు వస్తూనే ఉంటుంది.

అలాంటి ఊర్లన్నింటిలో పాండురంగ ఊరు బాగా పేరు పడింది. కాలక్రమేణా ఆ ఊర్లో కూడా అన్ని వృత్తులవారూ చేరారు. చాలామంది దొంగతనాలు మాని వేశారు. మరికొంత మంది పోలీసుల బాధలు పడలేక ఆ ఊరు వదలి దూర ప్రాంతాలకు తరలిపోయారు.

దొంగల పునరావాసం కోసం ప్రభుత్వం కేటాయించిన భూములు అన్యాక్రాంతమై పోయాయి. ఉన్న భూములు కూడా వ్యవసాయానికి అనువైనవి కావు. సముద్రానికి దగ్గరగా ఉండటంవల్ల ఆ భూముల నుండి పంట పండించాలంటే.. చాలా కష్టపడాలి.

అందుకే ఇంకా కొంతమందికి కులవృత్తి అనబడే చోరవృత్తే బతకటానికి అనువుగా కనిపిస్తుంది.

అందులో ప్రముఖుడు పాండురంగ

తండ్రి రామకోటి.

పాండురంగ పుట్టేటప్పటికి అతని తండ్రి జైలులో ఉన్నాడు. అతనికి ఊహ వచ్చేవ రకూ తండ్రి జైలునుండి విడుదల కాలేదు. అందుకే చిన్నతనంలో అతనికి తండ్రితో పెద్దగా పరిచయం ఏర్పడలేదు.

పాండురంగకి ఎక్కువ తల్లి పోలికలు వచ్చాయి. ఆ చురుకైన కళ్ళు అమాయకపు చూపులు చూసేవి. కుర్రవాడి పోషణ భారం అంతా వాడి తల్లే చూసుకునేది. ఆమె పేరు కాంతం. ఆ ఊర్లో ఆమె అంత అందగత్తె లేదని అనుకునేవారు. వారుండే గుడిసెకు మైలుదూరంలో వారికి అరెకరం పొలం ఉండేది. దానిలో ఆమె కనకాంబ రాలు, మరువం పండించేది. పొలానికి దూరంగా ఇసుక చెలమల్లో ఊరే నీటిని బిందెల్లో తెచ్చి ఒక్కొక్క మొక్కకి పోసేది.

అది వ్యవసాయం చేస్తున్నట్లు ఉండేది కాదు. తపస్సు చేస్తున్నట్లు ఉండేది. అక్వే రియంలో చేప పిల్లలను పెంచినట్లు.. పొలంలో ఒక్కొక్క మొక్కని పెంచేది ఆమె. వాటి మీద వచ్చే ఆదాయంతో ఇల్లు గడిచేది.

అదికాక ఆమె చాలా పనులే చేసేది. రేగుకాయలూ, తేగలూ, తాటిముంజలూ, మొక్కజొన్న పొత్తులూ.. అన్నీ ఆమె వ్యాపార వస్తువులే! ఏ సీజన్‌లో దొరికే వాటిని ఆ సీజన్‌లో పక్కనే ఉన్న టౌనుకు తీసుకువెళ్ళి అమ్ముకు వచ్చేది. అలా వచ్చిన డబ్బులతో రెండు రోజులకొకసారి ఎండు చేపా... వారానికొక సినిమా కొడుక్కి అందించేది.

ఆమెకున్న ఒకే కోరిక- కొడుకుని బాగా చదివించాలి. వాడు చదువుకుని ఏదన్నా ఉద్యోగం సంపాదించుకోవాలి. అలా ఆ ఊరినుండి దూరంగా వెళ్ళిపోవాలి.

ఎవరికయినా కన్నకొడుకు తమతో ఉండాలని ఉంటుంది. మరి తన తల్లి తనను దూరంగా ఎందుకు పంపాలనుకుం టుందో పాండురంగకి మొదట్లో అర్థ మయ్యేది కాదు.. విడుదలై వచ్చి వాడి నాన్న వివరించి చెప్పేవరకూ!

అలా తల్లి పెంపకంలో... తండ్రి పరి చయం లేకుండా పెరిగాడు పాండు.

అయితే తండ్రి జైలులో ఉన్నా... అతను ఆ ఊర్లో నలుగురి నోళ్ళలో ఎప్పుడూ నానుతూనే ఉండేవాడు. అతని వీరగాధలనబడే చోరగాధలను కుర్రవాళ్ళు మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పుకుంటుండేవారు. ఆ ఊర్లో తండ్రికి లభిస్తున్న గౌరవం చూస్తే పాండుకి కాస్త గర్వం కూడా కలిగేది.

గజదొంగ రామకోటి అంటే ఒకప్పుడు రాష్ట్రమంతా హడలిపోయింది. ప్రఖ్యాత దేవాలయాల్లో విగ్రహాల దగ్గర నుండి... బొంబాయి సేట్ల ఇళ్ళలో ఇనప్పెట్టెల్లో దాచిన వజ్రాల వరకూ... అతను చెయ్యని దొంగతనం లేదు.

రామకోటి దొంగతనాలు చేసినన్ని రోజులూ పోలీసులు అతన్ని పట్టుకోలేకపో యారు. అసలు ఆ దొంగతనాలు చే స్తోంది ఎవరో కూడా వారికి తెలియలేదు.

అయితే అతన్ని మార్చింది కాంతం మీద ప్రేమ. కాంతం కూడా దొంగల కుటుంబం నుండి వచ్చిందే! అయినా ఆమెకు మొదటినుండి దొంగతనాలంటే అసహ్యం. ఉంటే తినాలి.. లేకుంటే పస్తుండాలి! అంతేకానీ.. మనదికాని సొమ్ముకు ఆశపడకూడదన్నది ఆమె సి ద్ధాంతం.

అందుకే తన అందానికి దాసోహమై.. రామకోటి తనను పెళ్ళి చేసుకోవటానికి ముందుకు వచ్చినపుడు, ఆమె ఒక షరతు పెట్టింది. అదేమంటే అతను దొంగతనాలు మానివెయ్యాలనే.

పెద్దగా ఆలోచించకుండానే రామకోటి ఆ షరతుకు ఒప్పుకున్నాడు. ఒప్పుకోవ